

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändrad landskapslagstiftning om rundradio- och kabelsändningsverksamhet

1998-99

nr 3

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att en ändring av landskapslagen om rundradioverksamhet (117/93) och landskapslagen om kabelsändningar till allmänheten (53/93) antas av lagtinget.

Genom förslaget anpassas lagarna till bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television. Direktivet skall vara genomfört i medlemsstaterna senast den 30 december 1998.

Förslaget innebär i huvudsak följande. Lagen förtydligas med en ny bestämmelse om i vilka fall landskapet skall ansvara för en televisionssändning. Bestämmelserna om televisionssändningar med våldsskildringar eller med pornografiska bilder som är skadliga för barns utveckling skärps. I lagen införs nya bestämmelser om reklam, egenreklam och försäljningsprogram. En bestämmelse införs för att säkerställa att televisionssändningar av viktiga evenemang blir tillgängliga för en väsentlig del av allmänheten i en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det föreslås även ändringar i genmälesrätten och i möjligheten att tillfälligt begränsa vidaresändning.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Bakgrund

Landskapslagen om rundradioverksamhet (117/93) och landskapslagen om kabelsändningar till allmänheten (53/93) reglerar rundradio- och kabelsändningsverksamheten i landskapet sedan 1 januari 1994. Landskapslagarna har sedermera kompletterats med landskapsförordningen om rundradio- och kabelsändningsverksamhet (8/94) och landskapsförordningen om programnämnden (9/94).

Rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om televisionssändningar (TV-direktivet) innehåller minimibestämmelser för televisionssändningar inom Europeiska gemenskapen (EG). Landstinget lämnade den 4 december 1992 inom landskapets behörighet sitt bifall till de lagar genom vilken avtalen om upprättande av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) sattes i kraft. Genom EES-avtalet och sedermera EU-medlemsskapet har Åland åtagit sig att följa TV-direktivet. TV-direktivet infördes i åländsk rättsordning genom ovannämnda landskapslagstiftning samt tobakslagen för landskapet Åland (52/78) (framst. nr 1/1992-93, 10/1996-97, 17/1997-98).

2. Behov av åtgärder

2.1. TV-direktivet och ändringarna

TV-direktivet har till syfte att möjliggöra fri rörlighet för televisionssändningar. Direktivet innebär att den medlemsstat varifrån en sändning härrör skall se till att sändningen följer lagen (den s.k. sändarlandsprincipen). Om den som sänder inte har sitt säte i ett EU-land, ansvarar det EU-land (samt EES-land förutom Schweiz) som upplåtit frekvens, upplänk eller satellitkapacitet. Andra medlemsstater skall tillåta fri mottagning och får inte hindra omedelbar och oförändrad återutsändning av en televisionssändning från en annan medlemsstat av skäl som omfattas av direktivet. Direktivet innehåller minimiregler som gäller televisionssändningar från medlemsstaterna. Det hindrar emellertid inte att medlemsstaterna tillämpar mer restriktiva regler för programföretag inom dess jurisdiktion.

Enligt artikel 26 i TV-direktivet skulle kommissionen senast vid slutet av det femte året efter att direktivet antagits till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén överlämna en rapport om direktivets tillämpning och om nödvändigt ytterligare förslag för att anpassa direktivet till utvecklingen inom området televisionssändning. Tillämpningen av direktivet och den med stöd av artikel 26 givna rapporten har visat att det är nödvändigt att förtydliga vissa definitioner eller skyldigheter för medlemsstaterna. Den 30 juni 1997 antog Europaparlamentet och Europeiska unionens råd ett nytt direktiv 97/36/EG om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av

sändningsverksamhet för television (ändringsdirektivet). De ändringar som gjorts påverkar inte den grundläggande inriktningen hos TV-direktivet. Direktivet utgör fortfarande ett minimidirektiv, vilket möjliggör för medlemsstaterna att fastställa mer detaljerade och striktare regler för sändningsverksamheten inom medlemsstatens jurisdiktion (jfr artikel 3). Ändringsdirektivet innehåller dock ett antal tillägg och förtydliganden.

Sättet att bestämma ansvarigt land, som orsakat problem vid tillämpningen av TV-direktivet, ges en omfattande reglering. Vidare har vissa tillägg införts när det gäller medlemsstaternas skyldighet att ta ansvar för efterlevnad av direktivets regler. Genom ändringsdirektivet får utländska rättsobjekt rätt att begära åtgärder vid brott mot bestämmelserna. En helt ny bestämmelse införs i fråga om tillgängligheten för allmänheten till televisionssändningar från nationella eller icke-nationella evenemang av särskild vikt för samhället. Tidsfristen för när biograffilmer skall få sändas i televisionsprogram ersätts med bestämmelser om att sändningstiderna skall fastställas mellan rättighetsinnehavarna. I direktivet införs en nya regler om TV-köp, dvs sändning av direkta erbjudanden till allmänheten med avseende på att mot betalning tillhandhålla varor och tjänster, inklusive fast egendom, eller rättigheter och förpliktelser. Bestämmelserna om TV-köp överensstämmer i huvudsak med bestämmelser om reklam i televisionen. Nya bestämmelser finns även i fråga om specialkanaler för köp-TV och egenreklam. Med egenreklam avses reklamverksamhet där programföretaget gör reklam för sin egna produkter, tjänster program eller kanaler. Trailer som består av utdrag ur program skall emellertid betraktas som program. Bestämmelserna om skydd av minderåriga och den därtill kopplade rätten för ett mottagande land att under vissa förutsättningar ingripa mot en sändning förtydligas. I genmälesbestämmelserna görs smärre ändringar. Några justeringar har även gjorts i fråga om de europeiska programkvoterna.

2.2. Behov av en ändring av lagstiftningen om rundradio- och kabelsändningsverksamhet

Enligt artikel 2.1. i ändringsdirektivet skall varje medlemsstat säkerställa att alla televisionssändningar som sänds av programföretag inom dess jurisdiktion överensstämmer med de bestämmelser som gäller för sändningar avsedda för allmänheten i denna medlemsstat. Principen om att endast den staten har rätt att utöva kontroll över programföretaget framgår av artikel 2a. Enligt denna artikel skall medlemsstaterna säkerställa fri mottagning och får inte begränsa vidare-sändning inom sina territorier av televisionssändningar från andra medlemsstater av skäl som omfattas av direktivet. Undantag finns dock från denna huvudregel i fråga om sändningar som kan vara skadliga för barn (se detaljmotiveringen till 2a §). Reglerna för hur den ansvariga staten skall bestämmas har genom ändringsdirektivet gjorts mera uttömmande.

Grundregeln är liksom tidigare att den medlemsstat som har programföretaget inom sin jurisdiktion skall vara huvudansvarigt. För att fastställa om ett programföretag befinner inom en medlemsstats jurisdiktion skall man i första hand ta hänsyn till var företaget är etablerat och i andra hand tillämpa vissa tekniska kriterier. Preciseringen av reglerna om

ansvarig stat kräver vissa tekniska justeringar i lagtexten.

Största delen av de televisionsprogram som sänds ut i etern på Åland utgör återutsändning av sändning som har ursprung utanför landskapet huvudsakligen från riket och Sverige. För innehållet dessa i sändningarna ansvarar sändarlandet. Trots att största delen av de nya bestämmelserna i TV-direktivet torde få begränsad praktisk betydelse på Åland måste bestämmelserna genomföras i vår lagstiftning.

Landskapstyrelsens förslag till ändring av landskapslagen om rundradioverksamhet och landskapslagen om kabelsändningar till allmänheten innehåller till största delen ändringar som föranleds av ändringsdirektivet, men förslaget innehåller även vissa allmänna justeringar och förtydliganden av lagtexten.

2.4. Övriga åtgärder

Ändring av TV-direktivet föranleder även vissa justeringar av landskapsförordningen om rundradio- och kabelsändningsverksamhet i fråga om reklamens identifiering och innehåll samt sponsring. Dessutom kommer vissa förtydliganden att genomföras i fråga om bandningsskyldigheten. Till framställningen bifogas ett utkast till ändring av landskapsförordningen om rundradio- och kabelsändningsverksamhet.

3. Behörighetsfrågan

Enligt 18 § 20 punkten självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om rätten att utöva rundradio- och televisionsverksamhet inom landskapet med undantag av förhållandet till främmande makter. Landskapets behörighet innebär att landskapet får bestämma om villkoren för utsändande och mottagande av rundradio- och televisionsprogram.

Frågor som gäller frekvenser samt sändareffekter och andra frågor som regleras internationellt faller under rikets behörighet.¹ Regleringen skall fungera så att när internationella avtal har slutits om frekvenser skall riksmyndigheterna se till landskapet till sitt förfogande får erforderliga frekvenser för sändningar inom landskapet gränser. Landskapsmyndigheterna skall därefter bevilja koncessioner inom ramen för de frekvenser som har ställts till landskapets förfogande. Landskapets behörighet skall endast gälla televerksamhet inom landskapet. Frågor som gäller telekommunikationerna mellan Finland och främmande stat ankommer således på riksmyndigheterna.²

¹Radiokommunikation är möjlig endast om sändare och mottagare använder samma frekvens. Om två radiosändare använder samma frekvens kan mottagningen störas. För att frekvensspektrat av radio skall kunna utnyttjas på bästa sätt överallt på jorden krävs regler av internationell räckvidd. Radiotrafiken regleras bl.a. av den internationella telekonventionen (FöredrS 5/1986). Konventionen har kompletterats med bl.a. ett s.k. radioreglemente som innehåller tillämpningsföreskrifter för radio.

² RP 73/1990 rd, sid 68 f.

Landskapsstyrelsen anser att de föreslagna bestämmelserna till den del det innebär begränsningar i yttrandefriheten inte liksom de hittills antagna bestämmelserna om rundradioverksamhet kan anses strida mot bestämmelserna om yttrandefrihet i 10 § 1 mom. regeringsformen. Bestämmelserna uppfyller grundlagsutskottets fasta praxis krav på en begränsning av en grundläggande fri- och rättighet som kan genomföras genom vanlig lag (jfr RP 309/93 rd sid 60 f, GrUU 2/1986 rd sid 2 ff, GrUU 19/1998 rd). De föreslagna begränsningarna i yttrandefriheten är därmed inte att hänföra till rikets behörighet enligt 27 § 1 punkten självstyrelselagen.

4. Ikraftträdande

Implementeringstiden för ändringsdirektivet 97/36/EG utgår den 30 december 1998. Ikraftträdelsedatumet för de föreslagna bestämmelser lämnas i enlighet med 20 § 3 mom. självstyrelselagen öppen för landskapsstyrelsen att fatta beslut om. Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt, dock tidigast den 1 januari 1999.

5. Förslagets verkningar

Förslaget förväntas inte få några ekonomiska eller organisatoriska verkningar.

Förslaget har inga kända miljökonsekvenser eller effekter på jämställdheten mellan kvinnor och män.

6. Ärendets beredning

Förslaget har varit på remiss till de åländska antennföreningarna, Mariehamns Centralantenn Ab, Ålands Radio och TV Ab, Weman Media Ab och Programnämnden. Remissinstanserna har fransett vissa förslag till kompletteringar av motiven inte haft något att invända mot förslaget. Remissinstansernas utlåtanden har beaktats i det slutliga förslaget.

DETALJMOTIVERING

1. Landskapslag om ändring av landskapslagen om rundradioverksamhet

1 § *Lagens tillämpningsområde* Genom förslaget flyttas bestämmelserna i 3 mom. om definitioner av begrepp som förekommer i lagen över till en särskild paragraf. Samtidigt stryks bestämmelsen i 2 mom. om att lagens 3 § enbart skall gälla televisionssändningar. Bestämmelsen är onödig eftersom det redan av ordlydelsen i 3 § framgår att paragrafen enbart gäller televisionssändning och inte radiosändning.

Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. som föranleds av de nya bestämmelserna om jurisdiktion i artikel 2 i ändringsdirektivet samt kommissionens officiella anmärkning från den 28 oktober 1997 gentemot Finland (inkl. Åland) i fråga om televisionsverksamhet och förenhetligandet av de lagar, förordningar och administrativa bestämmelser i medlemsstaterna som TV-direktivet föreskriver samt deras införlivande i den nationella lagstiftningen.

Enligt artikel 2.1 i gällande lydelse av TV-direktivet skall varje medlemsstat säkerställa att alla televisionssändningar som sänds av programföretag inom dess jurisdiktion överensstämmer med den lagstiftning som gäller för sändningar avsedda för allmänheten i denna medlemsstat. Om ett programföretag inte befinner sig under någon medlemsstats jurisdiktion men använder sig av en frekvens eller satellitkapacitet som upplåtits av en medlemsstat eller av en satellitupplänk som befinner sig i en medlemsstat skall denna medlemsstat bära ansvaret. Genom rättspraxis från Europeiska gemenskapernas domstol har innebörden av denna bestämmelse utvecklats och preciserats. Kommissionen framhåller i punkt 10 i ingressen till ändringsdirektivet att det visat sig nödvändigt att klargöra begreppet jurisdiktion i detta sammanhang. Syftet är att genom ett uttömmande förfarande kunna avgöra att en och endast en medlemsstat har jurisdiktion i fråga om ett programföretags sändningar (ingressen punkt 13). Genom det nya TV-direktivet har bestämmelserna om ansvarigt land förtydligats. I landskapet genomförs de nya bestämmelserna om jurisdiktion i paragrafens 2 mom.

De nya bestämmelserna om jurisdiktion kan enklast förklaras på följande sätt. Den stat inom vars jurisdiktion programföretaget hör är ansvarig för sändningarna. Jurisdiktionen bestäms av följande tre kriterier: *etableringskriteriet* (artikel 2.3), *tekniska kriterier* (artikel 2.4) och *etableringskriteriet enligt artikel 52 och följande i Föredraget om upprättande av Europeiska gemenskapen* (artikel 2.5).

Etableringskriteriet (artikel 2.3)

I första hand bestäms en stats ansvarighet enligt programföretagets etablering. Enligt artikel 2.3. rangordnas kriterierna på följande sätt:

- a) Om programföretaget har sitt huvudkontor i medlemsstaten och redaktionella beslut om programsättning fattas i den medlemsstaten skall programföretaget anses etablerat där.

b)

- Om programföretaget har sitt huvudkontor i medlemsstaten medan redaktionella beslut om programsättning fattas i en annan medlemsstat skall programföretaget anses etablerat i den medlemsstat där en betydande del av arbetsstyrkan som arbetar med televisionssändningsverksamheten är verksam.
- Om en betydande del av arbetsstyrkan som arbetar med televisionssändningsverksamhet är verksam i båda medlemsstaterna skall programföretaget bedömas som om det vore etablerat i den medlemsstat där det har sitt huvudkontor.
- Om en betydande del av arbetsstyrkan som arbetar med televisionssändningsverksamheten inte är verksam i någon av medlemsstaterna, skall programföretaget bedömas vara etablerat i den medlemsstat där det först började sända i enlighet med den medlemsstatens rättssystem, under förutsättning att det upprätthåller ett varaktigt och verklig anknytning till ekonomin i den medlemsstaten.

c) Om ett program har sitt huvudkontor i en medlemsstat medan beslut om programsammansättningen fattas i ett tredje land, eller vice versa, skall programföretaget anse vara etablerat i den berörda medlemsstaten under förutsättning att en betydande del av arbetsstyrkan som arbetar med televisionssändningsverksamheten är verksam i den medlemsstaten.

I fråga om etableringskriteriet intas en hänvisning i landskapslagen om rundradioverksamhet till artikel 2.3 i TV-direktivet. Hänvisningsmetoden överensstämmer med landskapsstyrelsens strävan att implementering av EG-rättsakter skall ske genom bestämmelser som återfinns i ÅFS i sådana fall där den breda allmänheten direkt berörs. Enligt EG-domstolens fasta praxis kan medlemsstaterna fritt välja metod för hur direktiv skall införlivas. I synnerhet vad gäller verkställighet på administrativ väg fastslås enligt praxis i EG-domstolen att *“endast administrativa förfaringssätt, som till sin natur kan ändras efter ett infall från en myndighet och inte offentliggjorts på lämpligt sätt, inte kan anses vara att på ett giltigt sätt ha uppfyllt den skyldighet som föreskrivs i artikel 189 i fördraget om medlemsstater till vilka direktiven riktar sig”* (bl.a. kommissionen mot Italien, mål 145/82). Den föreslagna definitionen av etablering torde således överensstämma med EG-domstolens fasta praxis.

Tekniska kriterier (artikel 2.4)

Om den som bedriver sändningverksamhet varken är etablerad i landskapet eller i en annan EES-stat enligt etableringskriteriet i artikel 2.3 bestäms en medlemsstats ansvarighet över ett programföretag med utgångspunkt från frekvens, satellitkapacitet eller satellitupplänk. Även de tekniska kriterierna prövas enligt en viss rangordning.

Först bestäms en medlemsstats ansvarighet med utgångspunkt från den medlemsstat som upplåtit en frekvens. Om den som bedriver sändningsverksamheten varken använder

sig av en frekvens som någon EES-stat upplåtit men använder sig av en satellitkapacitet som tillhör en medlemsstat är programföretaget ansvarigt i denna medlemsstat. Om programföretaget varken använder av en frekvens som någon EES-stat upplåtit eller en satellitkapacitet som hör till en EES-stat men använder sig av en satellitkapacitet som tillhör en medlemsstat är programföretaget ansvarigt i denna medlemsstat.

Landskapets behörighet omfattar villkoren för utsändande och mottagande av rundradio- och televisionsprogram inom landskapet. De frekvenser landskapet erhåller från riksmyndigheterna upplåts enligt landskapsstyrelsens beslut till olika programföretags förfogande. Så länge sändningverksamheten oavsett teknik begränsar sig till landskapet är rättsområdet att hänföra till landskapets behörighet.

Etableringskriteriet enligt artikel 52 och följande i Föredraget om upprättande av Europeiska gemenskapen (artikel 2.5)

Om man varken med stöd av etableringskriteriet eller de tekniska kriterierna kunnat bestämma vilken stat som är ansvarigt får bestämmelserna i artikel 52 och följande i EG-fördraget avgöra vilken stat som är ansvarigt för sändningen.

1a § *Definitioner* Definitionerna av de begrepp som kommer till användning i de materiella reglerna i lagen föreslås överförda från 1§ 3 mom. till en ny paragraf. Samtidigt föreslås en komplettering av listan med en ny definition av försäljningsprogram och radiosändning samt ett förtydligande av begreppet reklam så att det även kommer att inkludera så kallad egenreklam i enlighet med ändringsdirektivet.

Avsikten med den nya definitionen av reklam som även inkluderar *egenreklam* är att klargöra att egenreklam är en särskild form av reklamverksamhet, där tillståndshavaren gör reklam för sina egna produkter, tjänster, program eller kanaler. Trailrar som består av utdrag ur program skall emellertid betraktas som program. Eftersom egenreklam utgör ett nytt och relativt okänt fenomen har kommissionen för avsikt att när direktivet granskas i framtiden se över bestämmelserna om egenreklam. En ny granskning av direktivet skall enligt artikel 26 göras senast den 31 december 2000.

I lagtexten införs en ny definition av begreppet radiosändning. Begreppet förekommer i lagens 2 § och 2b § och avser rundradiosändning där meddelandet består av ljud. Som radiosändning avses ljudsändningar i etern från exempelvis Ålands radio och Radio Väst.

Genom förslaget införs i enlighet med det ändrade TV-direktivet 97/36/EG en ny definition av begreppet försäljningsprogram. Med försäljningsprogram eller köp-TV som det benämns i ändringsdirektivet avses enligt artikel 1.f i ändringsdirektivet sändning med direkta erbjudanden till allmänheten med avseende på att mot betalning tillhandhålla varor eller tjänster, inklusive fast egendom, eller rättigheter och förpliktelser. Motiven till införandet av nya bestämmelser om köp-TV i TV-direktivet är den snabba utvecklingen av köp-TV. Eftersom TV-köp utgör en ekonomiskt betydande verksamhet för samtliga aktörer och en viktig distributionskanal för varor och tjänster inom gemenskapen anser kommissio-

nen det vara av väsentligt intresse att anpassa bestämmelserna om sändningstid och säkerställa fullgott konsumentskydd genom att anta lämpliga normer för reglering av sådana sändningars form och innehåll.

Landskapsstyrelsen har i lagtexten valt att använda begreppet försäljningsprogram i stället för köp-TV eftersom det på ett bättre sätt anger vad som avses. Termen försäljningsprogram används även i svensk lagstiftning, men har där en något vidare betydelse. Enligt landskapsstyrelsens förslag krävs i likhet med TV-direktivet att varor och tjänster skall erbjudas mot betalning. Härfter används benämningen försäljningsprogram på det som i TV-direktivet kallas för köp-TV. Landskapsstyrelsen anser att bestämmelserna om försäljningsprogram på samma sätt som bestämmelserna om reklam skall omfatta såväl radio- som televisionsverksamhet. Definitionen av begreppet reklam kan anses omfatta även försäljningsprogram, men i förtydligande syfte föreslås dock en komplettering av lagtexten med en särskild definition av försäljningsprogram. Vissa skillnader finns dock i ändringsdirektivet i fråga om försäljningsprogram som även motiverar en särskild definition (se bl.a. artikel 14 och 16).

2 § *Sändning och mottagning av rundradioverksamhet* Genom den föreslagna ändringen av 4 mom. förtydligas genmälesrätten i enlighet med TV-direktivet. Enligt artikel 23 skall den som fått sina legitima intressen, särskilt sitt goda namn och rykte, skadat genom påståenden om felaktiga fakta i ett TV-program, ha rätt till genmäle eller motsvarande. En sådan rätt skall gälla gentemot alla programföretag som landskapet är ansvarig för. En begäran om genmäle skall enligt förslaget i enlighet med artikel 23.4. kunna avvisas om beriktigandet inte står i proportion till den skada som inträffat eller beriktigandet skulle innebära en straffbar handling eller överskrida gränserna för allmän anständighet.

Enligt artikel 23.3 skall medlemsstaten säkerställa att en tillräcklig tidsrymd medges så att tillfälle till genmäle eller motsvarande kan ges fysiska eller juridiska personer som är etablerade i andra medlemsstater. Enligt förslaget skall en begäran om genmäle eller rättelse av uppgift göras inom 30 dagar från den dag då programmet sändes. Landskapsstyrelsen anser att den föreslagna tidsgränsen om 30 dagar är tillräcklig och tillgodoser även andra medlemsstaters fysiska och juridiska personers möjlighet till beriktigande.

Enligt artikel 23.1. skall genmälet sändas inom rimlig tid efter det att begäran inlämnats samt vid lämplig tidpunkt och på ett lämpligt sätt med hänsyn till den sändning genmälet avser. Om en begäran om beriktigande har gjorts inom den angivna tiden skall enligt förslaget ett beriktigande göras utan dröjsmål.

De föreslagna bestämmelser om genmäle föreslås fortsättningsvis omfatta även radiosändningar, trots att de förpliktande bestämmelserna i TV-direktivet enbart omfattar televisionssändningar.

Bestämmelserna om reklam i paragrafens 5 mom. föreslås överflyttade till en ny paragraf (2b §) för att på detta sätt få en mer överskådlig reglering.

På grund av de ändrade bestämmelserna om jurisdiktion i artikel 2 i ändringsdirektivet samt den föreslagna ändringen av 1 § 1 mom. föreslås paragrafens 6 mom. ändrad så att bestämmelsen om omedelbar och oförändrad återutsändning enbart skall omfatta radiosändning. Landskapets jurisdiktion över en televisionssändning kommer framdeles att bestämmas med utgångspunkt från lagens 1 § 2 mom.

2 a § *Program skadliga för barn* Genom förslaget genomförs artikel 22.2 och 3 i ändringsdirektivet samtidigt som bestämmelserna om program skadliga barn förtydligas. Artikel 22.1 har genomförts i åländsk rätt genom 2 § 3 mom. landskapslagen om rundradioverksamhet.

Artikel 22 syftar till att skydda minderåriga från televisionsprogram som innehåller bl.a. pornografi och våld. Artikeln har ändrats genom det nya TV-direktivet. I ingressen till ändringsdirektivet under punkt 40 anför kommissionen att det är nödvändigt att precisera reglerna för skydd av minderårigas fysiska, mentala och moraliska utveckling. Fastställandet av en klar skillnad mellan program som omfattas av totalförbud och sådana som kan tillåtas på villkor att lämpliga tekniska medel finns bör tillgodose den omsorg om allmänintresset som medlemsstaterna och gemenskapen givit uttryck för.

Televisionssändningar har både med ljud och bild en särskild genomslagskraft i samhället genom att den vänder sig till hemmen och till en stor allmän publik där alla åldrar är företrädade. Programmen kan även starkt påverka tittarna. Det är därför naturligt att de ansvariga för sändningarna iakttar varsamhet med program som har sådan karaktär att man kan förstå att delar av publiken kommer att uppröras eller skrämmas. Bestämmelsen föreslås omfatta endast televisionsprogram, dels för att TV-direktivet endast gäller television, dels för att regler om våld eller pornografi i radio inte torde fylla någon funktion.

Enligt artikel 22.1 i ändringsdirektivet skall medlemsstaterna säkerställa att televisionssändningar från programföretag inom respektive stats jurisdiktion inte innehåller program som allvarligt kan skada den fysiska, mentala eller moraliska utvecklingen hos minderåriga, särskilt program som innehåller pornografi och meningslöst våld. Enligt artikel 22.2 skall hänsyn även tas i fråga om andra program som kan antas vara skadliga på samma sätt, utom då det kan anses säkert genom val av sändningstid eller genom tekniska åtgärder, att de minderåriga inom sändningsområdet normalt inte hör eller ser sådana sändningar.

Bestämmelserna i artikel 22.1. bör förstås så att endast sändningar som allvarligt kan skada minderåriga skall omfattas av ett totalt förbud. Sådana sändningar är i dag förbjudna enligt 2 § 3 mom. landskapslagen om rundradioverksamhet. Enligt bestämmelsen får ett program inte utan särskilda skäl innehålla närgångna eller utdragna skildringar av grovt våld mot människor och djur eller ensidigt inriktas på pornografi. Med särskilda skäl avses exempelvis nyhets- och debattprogram som visar krigshandlingar eller pornografi. Tillståndshavare som sprider program med grovt våld och pornografi kan tilldelas anmärkning och i sista hand sändningsförbud.

Artikel 22.2 tar sikte på sändningar av andra program än sådana som "allvarligt" kan skada barn. Sändningar av de program som avses i artikeln får ske under förutsättning av att det anses säkert, genom val av tid för sändningen eller genom tekniska åtgärder, att de minderåriga normalt inte ser eller hör sändningen. Även här måste viss nivå ställas på vad som kan anses skadligt för barn.

I landskapsstyrelsens förslag, genom vilken artikel 22.2 och 3 genomförs i landskapet, talas om barn utan angivande av ålder. TV-direktivet kräver inte detta och landskapsstyrelsen anser det inte heller möjligt att i bestämmelsen ange en viss ålder på barnen. I stället borde det överlämnas till rättstillämpningen att efter en sammanvägd bedömning av bl.a. tittarnas ålder, programmens art samt i vilket sammanhang och under vilken tid programmen har sänts avgöra om bestämmelsen har överträtts. Självfallet får bestämmelsen inte medföra en begränsning av att sända program som varken vuxna eller barn uppfattar som ett olämpligt program, även om det i någon mening kunde sägas visa våld exempelvis i någon harmlös tecknad film.

För att omfattas av bestämmelsen förutsätts våldsskildringarna vara så realistiska att tittarna kan uppfatta de skildrade händelserna som möjliga i det verkliga livet.

Enligt förslaget skall program som innehåller de beskrivna våldsskildringarna och pornografiska bilderna sändas kodade och under sådan tid att barn inte kan se programmen. Risker för att barn kan se programmen torde vara mindre än normalt om sändningen kodas. Artikel 22 gör det dock möjligt att sända program innehållande de beskrivna våldsskildringarna och pornografiska bilderna kodade på sen kvällstid. Ansvar för att barn ser en olämplig avkodad sändning kommer huvudsakligen att ligga på barnets föräldrar.

På motsvarande sätt som i 2 § 3 mom. landskapslagen om rundradioverksamhet föreslås undantag från det föreslagna sändningsförbudet kunna göras om det av särskilda skäl är försvarligt att sända program med våld eller pornografi okrypterat och under tidig sändningstid då barn med stor sannolikhet kan se programmet. Syftet med sändningen har en betydelse. Ett våldsinslag som är en del av nyhetsbevakningen kan vara försvarligt att sända även om ett liknande inslag i en actionfilm som sänds vid samma tidpunkt inte behöver vara det.

Artikel 22.3 är ny. Enligt denna skall program som inte är totalförbjudna och som sänds i okodad form antingen föregås av en akustisk varning eller markeras med en visuell symbol under hela sändningstiden. För att genomföra artikeln i åländsk lagstiftning skulle det vara tillräckligt med en bestämmelse om att program som sänds okodade i televisionen, med våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder, antingen skulle föregås av akustisk varning eller en visuell varning under hela sändningstiden. Landskapsstyrelsen anser med tanke på att kodade sändningar kan innehålla såväl program som kan vara skadliga för barn som andra program att bestämmelsens syfte bättre uppfylls om varningsskyldigheten även skulle omfatta programmet sänds kodat. Artikel 3 ger medlemsstaterna friheten att föreskriva att programföretagen skall följa mer detaljerade eller striktare regler.

2 b § Reklam och försäljningsprogram För att göra lagtexten mer överskådlig flyttas bestämmelserna om reklam från lagens 2 § till den föreslagna nya paragrafen. Genom förslaget genomförs de ändringar som gjorts i artikel 18 i TV-direktivet samt de nya bestämmelser om försäljningsprogram som intagits i artikel 18a i ändringsdirektivet. Syftet med bestämmelserna är att hindra att reklam och försäljningsprogram koncentreras till de tider då antalet tittare är som störst.

Med produkter med programanknytning som har direkt koppling till programmen i paragrafens 2 mom. avses exempelvis bandupptagningar och böcker med anknytning till språkprogram.

För att sändningsblock som reserverats för försäljningsprogram tydligt skall kunna åtskiljas från vanliga reklaminslag och försäljningsprogram föreslås i 3 mom. i enlighet med artikel 18a.1 i ändringsdirektivet att de skall vara minst femton minuter långa.

På grund av de ändrade bestämmelserna om jurisdiktion i artikel 2 i ändringsdirektivet samt den föreslagna ändringen av lagens 1 § 2 mom. föreslås paragrafen omfatta endast omedelbar och oförändrad återutsändning av radio. Landskapets jurisdiktion över en televisionssändning kommer framdeles att bestämmas med utgångspunkt från lagens 1 § 2 mom.

Utöver de i paragrafen föreslagna bestämmelserna om reklam och försäljningsprogram kommer kompletterande bestämmelser om inslagens identifiering att göras genom en ändring av landskapsförordningen om rundradio- och kabelsändningsverksamhet.

2c § Kanaler som reserverats för försäljningsprogram För kanaler som uteslutande reserverats för försäljningsprogram tillåter direktivet avvikelser från bestämmelserna i fråga om programproduktion och tidsgränserna av försäljningsprogrammets längd inom en given timme mellan hela klockslag. Genom förslaget genomförs artikel 19 i ändringsdirektivet.

2d § Egenreklam Genom förslaget genomförs artikel 19a i ändringsdirektivet. Som påpekats ovan under motiveringen till 1 § är egenreklam ett nytt och relativt okänt fenomen. Kommissionen har därför för avsikt att se över artikel 19a senast den 31 december 2000 (artikel 26).

3 § Programproduktion För att tillgodse de ändringar som vidtagits i artikel 4 och 5 föreslås en komplettering av bestämmelsen så att även försäljningsprogram undantas från tillämpningsområdet för bestämmelserna om främjande av program med europeiskt ursprung m.m.

Uttrycket "om särskilda skäl inte föranleder annat" syftar på de undantagssituationer som kan bli aktuella i fråga om fall där andelen begränsad till europeisk produktion kan bli ogenomförbar. De i paragrafen uppställda kraven kan exempelvis te sig orimliga för vissa TV-kanaler med specialinriktning. Enligt TV-direktivet skall den i direktivet angivna andelen europeisk produktion eftersträvas när så är praktiskt genomförbart (jfr TV-direktivets artikel 4-6).

Med tävlingar avses enklare arrangemang som lyckohjul och liknande. Mer genomarbetade produktioner som frågesporter och underhållningsprogram med visst tävlingsinslag skall däremot räknas in i underlaget för beräkning av andelen europeiska program. Vad gäller innebörden av begreppet "europeiskt ursprung" får såsom hittills ledning hämtas från definitionen i TV-direktivets artikel 6. Se också framst. nr 17/1997-98 s. 3 f.

Paragrafens 2 mom. stryks eftersom bestämmelserna om landskapets ansvarighet över televisionssändningarna föreslås intagna i lagens 1 § 2 mom. Ändringen i 1 § föranleds av de nya bestämmelserna om jurisdiktion i artikel 2 i TV-direktivet.

3a § *Förbud mot vidaresändning* Genom förslaget utnyttjas möjligheten enligt artikel 2a i ändringsdirektivet till förbud av vissa program vid omedelbar och oförändrad återutsändning av televisionsprogram som har sitt ursprung utanför landskapet.

Enligt artikel 2a.1 skall medlemsstaterna säkerställa fri mottagning och får inte begränsa vidaresändning inom sina territorier av televisionssändningar från andra medlemsstater. Artikel 2a ger uttryck för den så kallade "must carry"- klausulen, enligt vilken sändarlandet ansvarar för innehållet i sändningen samt att sändningen uppfyller TV-direktivets krav. I det ändrade TV-direktivet har reglerna för hur den ansvariga staten skall bestämmas förändrats (se motiven till 1 §).

Artikel 2a.2 ger dock en medlemsstat rätt att ingripa mot televisionssändningar från andra medlemsstater i samband med överträdelser av bestämmelserna om skyddet av minderåriga och allmän ordning i artiklarna 22.2 eller 22.3 och/eller 22a i ändringsdirektivet, om överträdelsen är uppenbar, allvarlig och grov. Artikel 22 innehåller regler om skydd av minderåriga. Artikel 22.1 innehåller förbud mot program som allvarligt kan skada den fysiska, mentala och moraliska utvecklingen hos minderåriga, särskilt program som innehåller pornografi eller meningslöst våld. Enligt artikel 22.2 får program som kan bedömas som endast skadliga inte sändas utom då det kan anses säkert att minderåriga inte hör eller ser sändningarna. Artikel 22a innehåller förbud mot sändningar som innehåller något som kan orsaka hat på grund av ras, kön, religion eller nationalitet.

Med begreppet upprepade tillfällen i förslagets 1 mom. avses överträdelser minst två gånger under de föregående tolv månaderna (se artikel 2a).

I paragrafens 2 mom. föreslås en delegering till förordningsnivå av procedurreglerna då ett förbud mot vidaresändning aktualiseras. Landskapsstyrelsens avsikt är att komplettera landskapsförordningen om rundradio- och kabelsändningsverksamhet genom att i förordningen inta en hänvisning till procedurreglerna i art. 2a punkt 2 i ändringsdirektivet. Enligt art. 2a punkt 2 skall den berörda medlemsstaten då överträdelser enligt den föreslagna paragrafen inträffat och innan man vidtar åtgärder mot fortsatta överträdelser skriftligen underrätta programföretaget och kommissionen om de angivna överträdelserna och om de åtgärder staten avser att göra. Samråd skall dessutom ske mellan medlemsstaten och kommissionen. Om detta samråd inte resulterar i någon uppgörelse i godo inom femton dagar efter den skriftliga underrättelsen och den angivna överträdelsen fortsätter kan staten

utfärda ett förbud mot vidareändning. Kommissionen skall inom två månader från underrättelsen om de åtgärder som vidtagits av medlemsstaten besluta om åtgärderna är förenliga med gemenskapsrätten. Om kommissionen beslutar att så inte är fallet, måste medlemsstaten skyndsamt avsluta åtgärderna i fråga.

3b § *Ensamt* Genom förslaget genomförs artikel 3a.3 i ändringsdirektivet. Avsikten med bestämmelsen är att säkerställa en bred tillgänglighet för allmänheten till televisionsändningar från nationella eller icke-nationella evenemang av särskild vikt för samhället. Eftersom televisionsverksamheten och handeln med ensamt till televisionssändningar har en internationell prägel, fordras övernationella arrangemang för att allmänheten skall kunna tillförsäkras en sådan möjlighet. Därför innehåller artikel 3a ett system med inbördes erkännande.

Enligt artikel 3a.1 får medlemsstaterna inom ramen för gemenskapsrätten säkerställa att programföretag inom dess jurisdiktion inte med utnyttjande av sin ensamt sänder evenemang som av staten anses vara av särskild vikt för samhället på ett sådant sätt att en väsentlig del av allmänheten i den medlemsstaten utesluts från möjligheten att följa sådana evenemang genom direktsändning eller tidsförskjuten sändning i gratis television. Om medlemsstaten väljer att utnyttja denna möjlighet skall staten upprätta en förteckning över de nationella och icke-nationella evenemang som man anser vara av särskild vikt för samhället samt meddela kommissionen alla åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtagas. Kommissionen bekräftar inom tre månader från anmälan att åtgärderna är vidtagna i enlighet med gemenskapsrätten, meddelar övriga medlemsländer om åtgärderna samt offentliggör detta i Europeiska gemenskapens officiella tidning.

Artikel 3a.3 uppställer förpliktelser också för sådana EES-stater som inte själva anser det vara motiverat att upprätta förteckningar som begränsar utövandet av ensamt i fråga om viktiga evenemang.

Artikel 3a omfattar enbart sådana evenemang som är av särskild samhällig betydelse. Enligt punkt 21 i ingressen till direktivet avses med evenemang av särskild samhällig betydelse sådana evenemang som är unika och av allmänt intresse inom Europeiska unionen eller i en viss medlemsstat eller i en viktig del av en viss medlemsstat och anordnas i förväg av en arrangör som lagligen får sälja rättigheterna till detta evenemang. I punkt 18 i ingressen har som exempel nämnts de olympiska spelen samt världs- och europamästerskapet i fotboll. Vid behov kan närmare bestämmelser om definitionen av vilka evenemang som skall anses vara av allmänt intresse intas i landskapsförordning. Utövarna av televisionsverksamhet, arrangörerna av evenemang och olika länders myndigheter som ansvarar för tillsynen över televisionsverksamheten bör i god tid ha vetskap om eventuella begränsningar av sändningar. Detta är motiverat även därför att ett beslut om sändning av evenemang uppställer förpliktelser för myndigheterna i alla länder som hör till EES-området.

Artikelns huvudsyfte är att säkra att en väsentlig del av befolkningen har möjlighet att följa de viktigaste evenemangen på en avgiftsfri televisionskanal, dvs utan att betala något

extra för det. Det är därför viktigt att definiera vad som avses med väsentlig del av befolkningen och avgiftsfri televisionskanal.

Bestämmelsen omfattar de televisionsstationer som kan sända program med hjälp av landsomfattande markbundna televisionskanaler som kan mottagas av hela befolkningen. Frånsett all omedelbar och oförändrad återutsändning av exempelvis svensk och finsk TV finns för närvarande inte några televisionskanaler på Åland som har sändningar som når ut över hela landskapet. Den enda televisionssändning som har nått samtliga hushåll på Åland, dock på olika tider, är TV Ålands program som under hösten har återutsänts över Smedsbole (SVT2) i Ålands Radio och TV:s regi på fredagar kl 18.30 samt TV Åland:s kabelsändningar. För att nå samtliga hushåll med lokala (nationella sett ur direktivets/självstyrelselagens synvinkel) televisionssändningar bör det ske parallellt över Smedsbolesändaren och i kabel. Trots det relativt väl utbyggda kabelnätet på Åland med drygt 60 procent av de åländska hushållen kabelanslutna kan dessa sändningar inte anses omfattas av direktivet. I dansk lagstiftning ha man till och med ansett 70 procents täckningsgrad vara för lite.

Med avgiftsfri televisionssändning avses (se punkt 22 i ingressen) sändning på en kanal, antingen allmän eller kommersiell, av program som är tillgänglig för allmänheten utan extra betalning utöver de finansieringskällor för sändningar som förekommer allmänt i varje medlemsstat (såsom licensavgift och/eller grundslutningsavgift till ett kabelnät).

Sannolikheten för att något televisionsbolag som landskapet har jurisdiktion över skulle erhålla ensamrätten till något större evenemang av den typen som direktivet avser förefaller liten. Genom förslaget genomförs dock artikel 3a i direktivet även i den åländska lagstiftningen.

2. Landskapslag om kabelsändningar till allmänheten

1 § *Lagens tillämpningsområde* Genom förslaget förtydligas begreppet reklam så att det inrymmer även så kallad egenreklam. Samtidigt kompletteras bestämmelsen med en ny definition av försäljningsprogram. Ändringarna föranleds av det nya TV-direktivet. Förslaget överensstämmer huvudsakligen med de ändringar som samtidigt föreslås vidtagna i landskapslagen om rundradioverksamhet genom en ny 1a §.

4 § *Programmets innehåll* Bestämmelsen om genmäle i paragrafens 1 mom. föreslås flyttad till en ny 4a §.

Paragrafen föreslås i övrigt kompletterad med begreppet försäljningsprogram dels i förtydligande syfte dels för att tillgodose de krav som uppställs i artikel 10 och 11.1 i ändringsdirektivet. Inslagen av reklam och försäljningsprogram kommer fortsättningsvis inte få överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden. Någon ändring av paragrafen till följd av de ändrade bestämmelserna i artikel 11.2-11.5 och i artiklarna 18 och 18a krävs inte, eftersom sändningarna i det åländska kabelnätet i enlighet med artikel 20 uteslutande är avsedda för det nationella territoriet och inte kan tas emot av allmänheten i en eller flera

andra medlemsstater.

Utöver de i paragrafen föreslagna bestämmelserna om reklam och försäljningsprogram kommer kompletterande bestämmelser om inslagens identifiering att göras genom en ändring av landskapsförordningen om rundradio- och kabelsändningsverksamhet.

I fråga om andelen europeisk programproduktion föreslås ingen förändring i 3 mom. Inom landskapet finns ett relativt väl utbyggt kabelnät. Enligt vissa beräkningar är mer än 60 procent av hushållen anslutna till sådana nät. Hela Mariehamns stad, stora delar av centrala Jomala och Finström samt delar av Lemland, Hammarland, Saltvik och Vårdö hör till de områden där hushållen är anslutna till nät som upprätthålls av olika kabelbolag. Landskapslagen om kabelsändningar till allmänheten omfattar dock endast de kabelsändningar som når fler än 200 bostäder.

När det gäller TV-direktivets tillämplighet på kabelsändningar i fråga om främjande av distribution och produktion av televisionsprogram (kapitel 3, artikel 4-9) framgår det av artikel 9 i ändringsdirektivet att bestämmelserna inte skall omfatta televisionssändningar som är avsedda för en lokal publik och som inte ingår i ett nationellt nät. De åländska kabelsändningarna är inte nationella i TV-direktivets mening, eftersom endast drygt 60 procent av de åländska hushållen är kabelanslutna. De ändringar som genomförts i TV-direktivet i fråga om europeiska program och program av fristående producenter torde därför inte krävas i landskapet såvitt avser kabelsändningar.

4a § *Gemmåle* På motsvarande sätt som den föreslagna ändringen av landskapslagen om rundradioverksamhet föreslås vissa kompletterande bestämmelser om gemmålesrätten. För att erhålla en bättre lagteknisk lösning av bestämmelsen föreslås dessutom att bestämmelserna om gemmålesrätten flyttas till en ny paragraf.

4b § *Program skadliga för barn* En ny paragraf om program skadliga för barn föreslås intagen i lagen. Förslaget föranleds dels av de justeringar som gjorts i artikel 22 i ändringsdirektivet dels som ett förtydligande av de allmänna bestämmelser om grovt våld och pornografi i 4 § 1 mom. I övrigt hänvisas till vad som anförts i detaljmotiveringen till den föreslagna 2a § i landskapslagen om rundradioverksamhet.

4c § *Kanaler som reserverats för försäljningsprogram* Genom förslaget genomförs artikel 19 i ändringsdirektivet. Enligt artikel 19 skall bestämmelserna i direktivets kapitel 1, 2, 4, 5, 6, 6a och 7 tillämpas på motsvarande sätt på kanaler som uteslutande är avsedda för köp-TV som för övriga program. Landskapet kan med stöd av artikel 20 på motsvarande sätt som för övriga program i kabelnätet fastställa andra villkor än de som är fastställda i artikel 11.2-11.5 och i artiklarna 18 och 18a, eftersom sändningarna i det åländska kabelnätet uteslutande är nationella och inte kan tas emot, direkt eller indirekt, av allmänheten i en eller flera andra medlemsstater. Bestämmelserna om programproduktion i direktivets 3 kapitel behöver inte tillämpas på dessa kanaler. Se detaljmotiveringen till förslagets 4 §.

Landskapsstyrelsen anser att reklamen i så liten omfattning som möjligt skall påverka programutbudet även vid kanaler som reserverats för försäljningsprogram, varför en maximigräns vid 15 procent av den dagliga sändningstiden måste anses ändamålsenlig.

4d § *Egenreklam* Genom förslaget genomförs artikel 19a i ändringsdirektivet. På motsvarande sätt som i 4c § föreslås i enlighet med artikel 20 begränsningar av lagens tillämplighet på egenreklam. Som påpekats ovan under detaljmotiveringen till 1 § är egenreklam ett nytt och relativt okänt fenomen. Kommissionen har därför för avsikt att se över artikel 19a senast den 31 december 2000.

4f § *Förbud mot vidaresändning* Genom förslaget utnyttjas möjligheten enligt artikel 2a i ändringsdirektivet till förbud av vissa program vid omedelbar och oförändrad återutsändning av televisionsprogram som har sitt ursprung utanför landskapet. I övrigt hänvisas till detaljmotiveringen till den föreslagna 3a § landskapslagen om rundradioverksamhet.

4g § *Ensamrätt* Med paragrafen genomförs artikel 3a.3 i ändringsdirektivet. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa en bred tillgänglighet för allmänheten till televisionssändningar från nationella eller icke-nationella evenemang av särskild vikt för samhället. Eftersom förslaget överensstämmer med den föreslagna 3b § i landskapslagen om rundradioverksamhet hänvisas i övrigt till vad som ovan anförts i detaljmotiveringen till denna paragraf.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lagar.

1. **LANDSKAPSLAG**
om ändring av landskapslagen om rundradioverksamhet

I enlighet med lagtingets beslut
upphävs 2 § 5 mom. landskapslagen den 9 december 1993 om rundradioverksamhet (117/93),

ändras 1 § 2 och 3 mom., 2 § 4 och 6 mom., 3 § samt

fogas till lagen en ny 1a § och till 2 § ett nytt 8 mom., en ny 2a-2d §§, 3a § och 3b § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Lagen tillämpas på televisionsprogram om sändningen kan tas emot i landskapet och den som bedriver sändningsverksamheten är etablerad i landskapet enligt definitionen i artikel 2.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television. Om den som bedriver televisionsverksamheten inte är etablerad i landskapet eller i en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) skall lagen gälla om den som sänder i landskapet

1) använder sig av en frekvens som har upplåtits av landskapet,

2) varken använder sig av en frekvens som har upplåtits av landskapet men använder sig av en satellitkapacitet som tillhör landskapet eller

3) varken använder sig av en frekvens som har upplåtits av landskapet eller en satellitkapacitet som tillhör landskapet men använder sig av en satellitupplänk som är belägen i landskapet.

I samtliga av de i 2 mom. nämnda fallen skall verksamheten begränsa sig till sändningar inom landskapet.

1a §

Definitioner

I denna lag förstås med

rundradiosändning: ljud, bild eller annat meddelande som sänds ut i rymden med hjälp av elektromagnetiska vågor och är avsedd att mottagas direkt av allmänheten,

radiosändning: rundradiosändning där meddelandet består av ljud,

sändare: anordning för rundradiosändning,

mottagare: anordning för mottagning av rundradiosändning,

program: rundradiosändnings innehåll,

sändningsförbud: förbud mot rundradiosändning,

reklam: varje form av sänt meddelande mot betalning eller liknande ersättning som är avsett att främja ett offentligt eller privat företags avsättning av en vara, en tjänst eller någon annan nytthet eller sändning där tillståndshavaren genom meddelandet vill främja sin egen verksamhet,

sponsring: varje bidrag till finansiering av program, som ges i syfte att främja ett offentligt eller privat företags namn, varumärke, anseende, verksamhet eller produkter, om företaget inte är engagerat i radio- eller televisionsverksamhet eller i produktion av audiovisuella verk,

försäljningsprogram: sändning av direkta erbjudanden till allmänheten i syfte att mot betalning tillhandahålla en vara, en tjänst eller någon annan nytthet.

2 §

Sändning och mottagning av rundradioprogram

Tillståndshavaren är skyldig att utan dröjsmål införa genmäle eller rätta uppgift som befunnits vara oriktig när den saken gäller det yrkar, om inte genmålet eller rättelsen

1) kan orsaka någon skada som inte står i proportion till den nytta som uppnås genom åtgärden,

2) kan anses strida mot lag eller

3) av annan orsak inte ger grundad anledning att rätta uppgiften. En begäran om genmäle eller rättelse av uppgift skall göras inom 30 dagar från den dag då programmet sändes.

Bestämmelserna i 2 - 4 mom. är inte tillämpliga i fråga om radiosändning som utgör omedelbar och oförändrad återutsändning av sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

2a §

Program skadliga för barn

Televisionsprogram med våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder som är skadliga för barns utveckling får inte sändas okodade under sådan tid att det finns risk för att barn kan se programmen, om det inte av särskilda skäl är försvarligt.

Program med i 1 mom. angivet innehåll skall, oavsett om sändningen är kodad eller okodad, antingen föregås av en varning i ljud eller innehålla en varning som anges löpande i bild.

2b §

Reklam och försäljningsprogram

Rundradiosändning får innehålla reklam och försäljningsprogram. Reklaminslag samt inslag av försäljningsprogram som inte omfattas av 3 mom. skall sändas i block som tydligt skiljer sig från de övriga programmen utan att avbryta dessa. Reklamen och försäljningsprogrammen får inte orsaka skada hos barn.

Vid rundradiosändning får inslagen av reklam och försäljningsprogram inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden, med undantag av rundradiosändning som enbart innehåller reklam eller försäljningsprogram. Reklam och försäljningsprogram får sändas högst tolv minuter under en timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag får reklam och försäljningsprogram sändas under högst 20 procent av den tiden. Tidsgränserna om reklam skall inte tillämpas på annonseringar som tillståndshavaren gör för företagets egna program och produkter med programanknytning som har direkt koppling till programmen eller meddelanden till allmänheten och välgörenhetsuppmaningar som sänds gratis.

Sändningsblock som reserverats för försäljningsprogram i en kanal som inte uteslutande är avsedd för försäljningsprogram skall ha en sammanhängande varaktighet av minst 15 minuter. Antalet program per dag får vara högst åtta. Den sammanlagda sändningstiden för programmen får inte överstiga tre timmar per dag.

Bestämmelserna i denna paragraf är inte tillämplig i fråga om radiosändning som utgör omedelbar och oförändrad återutsändning av sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om reklam, försäljningsprogram och sponsring.

2c §

Kanaler som reserverats för försäljningsprogram

Bestämmelserna om programproduktion i 3 § och om försäljningsprogrammens längd under en given timme mellan hela klockslag i 2b § skall inte tillämpas på televisionskanaler som reserverats för försäljningsprogram.

Reklamen i dessa kanaler får inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden.

2d §

Egenreklam

Bestämmelserna om programproduktion i 3 § skall inte tillämpas på televisionskanaler som reserverats för program där tillståndshavaren uteslutande marknadsför sina egna produkter, tjänster, program eller kanaler.

Annan än i 1 mom. angiven reklam är tillåten i sådana kanaler som avses i 1 mom. under förutsättning att tidsbegränsningarna i 2a § 2 mom. iakttas.

3 §

Programproduktion

Om inte särskilda skäl föranleder annat skall den som erhållit tillstånd av landskapsstyrelsen i enlighet med 2 § 1 mom. se till att mer än hälften av den årliga televisionssändningstiden upptas av program av europeiskt ursprung och att minst tio procent av den årliga televisionssändningstiden eller minst tio procent av programbudgeten avser program av europeiskt ursprung som har framställts av självständiga producenter. Som televisionssändningstid anses den tid då tillståndshavaren sänder program med annat innehåll än nyheter, sport, tävlingar, reklam och försäljningsprogram. I televisionssändningstid skall inte heller räknas in sändningar av endast text.

3a §

Förbud mot vidareändring

Landskapsstyrelsen kan tillfälligt förbjuda omedelbar och oförändrad återutsändning av televisionssändning som har sitt ursprung utanför landskapet från en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) om sändningarna sker vid upprepade tillfällen och sändningarna innehåller

1) program med grovt våld eller pornografi som kan orsaka skada hos barn om sändningarna sker under sådan tid och på sådant sätt att det finns en betydande risk för att barn kan se programmen och

2) program som uppmuntrar till hat grundat på ras, kön, religion eller nationalitet. Föreläggandet kan förenas med vite.

Närmare bestämmelser om vilket förfarande som skall iaktas vid ett förläggande enligt 1 mom. kan utfärdas i landskapsförordning.

3b §

Ensamrätt

Har den som utövar rundradioverksamhet i landskapet erhållit ensamrätt till ett evenemang som en EES-stat bestämt att skall vara av särskild samhällig betydelse får tillståndshavaren inte utnyttja ensamrätten på ett sådant sätt att en väsentlig del av befolkningen i den ifrågavarande staten är förhindrad att följa evenemanget i en avgiftsfri televisionssändning i direktsändning eller, om det finns saklig grund till det, med en mindre tidsförskjutning.

Närmare bestämmelser om ensamrätten kan utfärdas i landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft

2.

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om kabelsändningar till allmänheten

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 1 § 2 mom. och 4 § 1 och 2 mom. landskapslagen den 31 augusti 1993 om kabelsändningar till allmänheten (53/93) samt

fogas till 4 § ett nytt 4 mom. och till lagen nya 4a-4f §§ som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag förstås med

kabelsändning: ljud, bild eller annat meddelande som sänds med hjälp av elektromagnetiska vågor till allmänheten via ledningar,

kabelnät: anläggning för kabelsändningar,

kanal: det genom frekvensangivelse eller på annat därmed jämförligt sätt särskilt bestämda utrymme i ett kabelnät som behövs för sändning av program,

vidaresändning: samtidig och oförändrad återutsändning av sändningar,

egensändning: sändning av annat slag än vidaresändning,

program: kabelsändnings innehåll,

sändningsförbud: förbud mot egensändning,

reklam: varje form av sänt meddelande mot betalning eller liknande ersättning som är avsett att främja ett offentligt eller privat företags avsättning av en vara, en tjänst eller någon annan nyttinghet eller sändning där tillståndshavaren genom meddelandet vill främja sin egen verksamhet,

sponsring: varje bidrag till finansiering av program, som ges i syfte att främja ett offentligt eller privat företags namn, varumärke, anseende, verksamhet eller produkter, om företaget inte är engagerat i radio- eller televisionsverksamhet eller i produktion av audiovisuella verk,

försäljningsprogram: sändning av direkta erbjudanden till allmänheten i syfte att mot betalning tillhandahålla en vara, en tjänst eller någon annan nyttinghet.

4 §

Programmets innehåll

Program vid egensändningar skall vara opartiska och sakliga och får inte vara kränkande. Program får inte utan särskilda skäl innehålla närgångna eller utdragna skildringar av grovt våld mot människor eller djur eller ensidigt inriktas på pornografi.

Kabelsändningar får innehålla reklam och försäljningsprogram. Vid egensändning skall reklaminslag samt inslag av försäljningsprogram sändas i block som tydligt skiljer sig från de övriga programmen utan att avbryta dessa. Vid egensändning får inslagen av reklam och försäljningsprogram inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden, med undantag

av egensändning som enbart innehåller reklam och försäljningsprogram. Reklamen och försäljningsprogrammen får inte orsaka skada hos barn. Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om reklam, försäljningsprogram och sponsring.

4a §

Genmäle

Den som bedriver sändningsverksamhet skall utan dröjsmål införa genmäle eller rätta oriktig uppgift i egensändning när den saken gäller det yrkar, om inte genmälet eller rättelsen

1) kan orsaka någon skada som inte står i proportion till den nytta som uppnås genom åtgärden,

2) kan anses strida mot lag eller

3) av annan orsak inte ger grundad anledning att rätta uppgiften.

En begäran om genmäle eller rättelse av uppgift skall göras inom 30 dagar från den dag då programmet sändes.

4b §

Program skadliga för barn

Vid egensändning får program med våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder som är skadliga för barns utveckling inte sändas okodade under sådan tid att det finns risk för att barn kan se programmen, om det inte av särskilda skäl är försvarligt.

Program med i 1 mom. angivet innehåll skall, oavsett om sändningen är kodad eller okodad, antingen föregås av en varning i ljud eller innehålla en varning som anges löpande i bild.

4c §

Kanaler som reserverats för försäljningsprogram

Bestämmelserna om programproduktion i 4 § 3 mom. skall inte tillämpas på televisionskanaler som reserverats för försäljningsprogram.

Reklamen i dessa kanaler får inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden.

4d §

Egenreklam

Bestämmelserna om programproduktion i 4 § 3 mom. skall inte tillämpas på televisionskanaler som reserverats för program där tillståndshavaren uteslutande marknadsför sina egna produkter, tjänster, program eller kanaler.

Annan än i 1 mom. angiven reklam är tillåten i sådana kanaler som avses i 1 mom. under förutsättning att tidsbegränsningarna i 4 § 2 mom. iakttas.

4f §

Förbud mot vidareändning

Landskapsstyrelsen kan tillfälligt förbjuda vidareändning av televisionssändning som har sitt ursprung utanför landskapet från en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) om sändningarna sker vid upprepade tillfällen och sändningarna innehåller

1) program med grovt våld eller pornografi som kan orsaka skada hos barn om sändningarna sker under sådan tid och på sådant sätt att det finns en betydande risk för att barn kan se programmen och

2) program som uppmuntrar till hat grundat på ras, kön, religion eller nationalitet. Föreläggandet kan förenas med vite.

Närmare bestämmelser om vilken procedur som skall iakttas vid ett förläggande enligt 1 mom. kan utfärdas i landskapsförordning

4g §

Ensamrätt

Har den som bedriver sändningsverksamhet erhållit ensamrätt till ett evenemang som en EES-stat bestämt att skall vara av särskild samhällig betydelse får den som bedriver sändningsverksamhet inte utnyttja ensamrätten på ett sådant sätt att en väsentlig del av befolkningen i den ifrågavarande staten är förhindrad att följa evenemanget i en avgiftsfri televisionssändning i direktsändning eller, om det finns saklig grund till det, med en mindre tidsförskjutning.

Närmare bestämmelser om ensamrätten kan utfärdas i landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft

Mariehamn den 29 oktober 1998

L a n t r å d

Roger Jansson

Föredragande ledamot

Bengt Häger

1.

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om rundradioverksamhet

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 1 § 3 mom., 2 § 5 mom. landskapslagen den 9 december 1993 om rundradioverksamhet (117/93),

ändras 1 § 2 mom., 2 § 4 och 6 mom., 3 § samt

fogas till lagen en ny 1a § och till 2 § ett nytt 8 mom., en ny 2a-2d §§, 3a § och 3b § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

Bestämmelserna i 3 § gäller enbart televisionssändningar.

I denna lag förstås med

rundradiosändning: ljud, bild eller annat meddelande som sänds ut i rymden med hjälp av elektromagnetiska vågor och är avsedd att mottagas direkt av allmänheten,

sändare: anordning för rundradiosändning,

mottagare: anordning för mottagning av rundradiosändning,

program: rundradiosändnings innehåll,

sändningsförbud: förbud mot rundradiosändning,

reklam: varje form av sänt meddelande mot betalning eller liknande ersättning som är avsett att främja ett offentligt eller privat företags avsättning av en vara, en tjänst eller någon annan nyttighet,

sponsring: varje bidrag till finansiering av program, som ges i syfte att främja ett offentligt eller privat företags namn, varumärke, anseende,

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

Lagen tillämpas på televisionsprogram om sändningen kan tas emot i landskapet och den som bedriver sändningsverksamheten är etablerad i landskapet enligt definitionen i artikel 2.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television. Om den som bedriver televisionsverksamheten inte är etablerad i landskapet eller i en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) skall lagen gälla om den som sänder i landskapet

1) använder sig av en frekvens som har upplåtits av landskapet,

2) varken använder sig av en frekvens som har upplåtits av landskapet men använder sig av en

verksamhet eller produkter, om företaget inte är engagerat i radio- eller televisionsverksamhet eller i produktion av audiovisuella verk.

satellitkapacitet som tillhör landskapet eller

3) varken använder sig av en frekvens som har upplåtits av landskapet eller en satellitkapacitet som tillhör landskapet men använder sig av en satellitupplänk som är belägen i landskapet.

I samtliga av de i 2 mom. nämnda fallen skall verksamheten begränsa sig till sändningar inom landskapet.

1a §

Definitioner

I denna lag förstås med

rundradiosändning: ljud, bild eller annat meddelande som sänds ut i rymden med hjälp av elektromagnetiska vågor och är avsedd att mottagas direkt av allmänheten,

r a d i o s ä n d n i n g :
rundradiosändning där meddelandet består av ljud,

sändare: anordning för rundradiosändning,

mottagare: anordning för mottagning av rundradiosändning,

program: rundradiosändnings innehåll,

sändningsförbud: förbud mot rundradiosändning,

reklam: varje form av sänt meddelande mot betalning eller liknande ersättning som är avsett att främja ett offentligt eller privat företags avsättning av en vara, en tjänst eller någon annan nyttinghet eller sändning där tillståndshavaren genom meddelandet vill främja sin egen verksamhet,

(Ny paragraf)

sponsring: varje bidrag till finansiering av program, som ges i syfte att främja ett offentligt eller privat företags namn, varumärke, anseende, verksamhet eller produkter, om företaget inte är engagerat i radio- eller televisionsverksamhet eller i produktion av audiovisuella verk,

försäljningsprogram: sändning av direkta erbjudanden till allmänheten i syfte att mot betalning tillhandahålla en vara, en tjänst eller någon annan nytta.

2 §

*Sändning och mottagning av
rundradioprogram*

Tillståndshavaren är skyldig att införa genmäle eller rätta uppgift som befunnits vara oriktig när den saken gäller det yrkar.

Rundradiosändning får innehålla reklam. Reklamslag skall sändas i block som tydligt skiljer sig från de övriga programmen utan att avbryta dessa. Vid rundradiosändning får reklamtiden inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden, med undantag av rundradiosändning som

2 §

*Sändning och mottagning av
rundradioprogram*

Tillståndshavaren är skyldig att utan dröjsmål införa genmäle eller rätta uppgift som befunnits vara oriktig när den saken gäller det yrkar, om inte genmålet eller rättelsen

1) kan orsaka någon skada som inte står i proportion till den nytta som uppnås genom åtgärden,

2) kan anses strida mot lag eller

3) av annan orsak inte ger grundad anledning att rätta uppgiften. En begäran om genmäle eller rättelse av uppgift skall göras inom 30 dagar från den dag då programmet sändes.

(upphävs)

enbart innehåller reklam. Reklamen får inte orsaka skada hos barn. Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om reklam samt bestämmelser om sponsring.

Bestämmelserna i 2 - 5 mom. är inte tillämpliga i fråga om rundradiosändning som utgör omedelbar och oförändrad återutsändning av sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

Bestämmelserna i 2 - 4 mom. är inte tillämpliga i fråga om radiosändning som utgör omedelbar och oförändrad återutsändning av sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

2a §

Program skadliga för barn

Televisionsprogram med våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder som är skadliga för barns utveckling får inte sändas okodade under sådan tid att det finns risk för att barn kan se programmen, om det inte av särskilda skäl är försvarligt.

Program med i 1 mom. angivet innehåll skall, oavsett om sändningen är kodad eller okodad, antingen föregås av en varning i ljud eller innehålla en varning som anges löpande i bild.

(Ny paragraf)

2b §

Reklam och försäljningsprogram

Rundradiosändning får innehålla reklam och försäljningsprogram. Reklaminslag samt inslag av försäljningsprogram som inte omfattas av 3 mom. skall sändas i block som tydligt skiljer sig från de övriga programmen utan att avbryta dessa. R e k l a m e n o c h försäljningsprogrammen får inte

(Ny paragraf)

orsaka skada hos barn.

Vid rundradiosändning får inslagen av reklam och försäljningsprogram inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden, med undantag av rundradiosändning som enbart innehåller reklam eller försäljningsprogram. Reklam och försäljningsprogram får sändas högst tolv minuter under en timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag får reklam och försäljningsprogram sändas under högst 20 procent av den tiden. Tidsgränserna om reklam skall inte tillämpas på annonseringar som tillståndshavaren gör för företagets egna program och produkter med programanknytning som har direkt koppling till programmen eller meddelanden till allmänheten och välgörenhetsuppmaningar som sänds gratis.

Sändningsblock som reserverats för försäljningsprogram i en kanal som inte uteslutande är avsedd för försäljningsprogram skall ha en sammanhängande varaktighet av minst 15 minuter. Antalet program per dag får vara högst åtta. Den sammanlagda sändningstiden för programmen får inte överstiga tre timmar per dag.

Bestämmelserna i denna paragraf är inte tillämplig i fråga om radiosändning som utgör omedelbar och oförändrad återutsändning av sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om reklam, försäljningsprogram och sponsring.

2c §

Kanaler som reserverats för försäljningsprogram

Bestämmelserna om programproduktion i 3 § och om försäljningsprogrammets längd under en given timme mellan hela klockslag i 2b § skall inte tillämpas på televisionskanaler som reserverats för försäljningsprogram.

Reklamen i dessa kanaler får inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden.

2d §

Egenreklam

Bestämmelserna om programproduktion i 3 § skall inte tillämpas på televisionskanaler som reserverats för program där tillståndshavaren uteslutande marknadsför sina egna produkter, tjänster, program eller kanaler.

Annan än i 1 mom. angiven reklam är tillåten i sådana kanaler som avses i 1 mom. under förutsättning att tidsbegränsningarna i 2a § 2 mom. iakttas.

3 §

Programproduktion

Om inte särskilda skäl föranleder annat skall den som erhållit tillstånd av landskapsstyrelsen i enlighet med 2 § 1 mom. se till att mer än hälften av den årliga televisionssändningstiden upptas av

3 §

Programproduktion

Om inte särskilda skäl föranleder annat skall den som erhållit tillstånd av landskapsstyrelsen i enlighet med 2 § 1 mom. se till att mer än hälften av den årliga televisionssändningstiden upptas av

program av europeiskt ursprung och att minst tio procent av den årliga televisionssändningstiden eller minst tio procent av programbudgeten avser program av europeiskt ursprung som har framställts av självständiga producenter. Som televisionssändningstid anses den tid då tillståndshavaren sänder program med annat innehåll än nyheter, sport, tävlingar och reklam. I televisionssändningstid skall inte heller räknas in sändningar av endast text.

Bestämmelsen i 1 mom. är inte tillämplig i fråga om televisionssändning som utgör omedelbar och oförändrad återutsändning av sändning som har sitt ursprung utanför landskapet

(Ny paragraf)

program av europeiskt ursprung och att minst tio procent av den årliga televisionssändningstiden eller minst tio procent av programbudgeten avser program av europeiskt ursprung som har framställts av självständiga producenter. Som televisionssändningstid anses den tid då tillståndshavaren sänder program med annat innehåll än nyheter, sport, tävlingar, reklam och försäljningsprogram. I televisionssändningstid skall inte heller räknas in sändningar av endast text.

3a §

Förbud mot vidaresändning

Landskapsstyrelsen kan tillfälligt förbjuda omedelbar och oförändrad återutsändning av televisionssändning som har sitt ursprung utanför landskapet från en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) om sändningarna sker vid upprepade tillfällen och sändningarna innehåller

1) program med grovt våld eller pornografi som kan orsaka skada hos barn om sändningarna sker under sådan tid och på sådant sätt att det finns en betydande risk för att barn kan se programmen och

2) program som uppmuntrar till hat grundat på ras, kön, religion eller nationalitet. Föreläggandet kan förenas med vite.

Närmare bestämmelser om vilket

(Ny paragraf)

förfarande som skall iakttas vid ett förläggande enligt 1 mom. kan utfärdas i landskapsförordning.

3b. §

Ensamrätt

Har den som utövar rundradioverksamhet i landskapet erhållit ensamrätt till ett evenemang som en EES-stat bestämt att skall vara av särskild samhällig betydelse får tillståndshavaren inte utnyttja ensamrätten på ett sådant sätt att en väsentlig del av befolkningen i den ifrågavarande staten är förhindrad att följa evenemanget i en avgiftsfri televisionssändning i direktsändning eller, om det finns saklig grund till det, med en mindre tidsförskjutning.

Närmare bestämmelser om ensamrätten kan utfärdas i landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft

2.

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om kabelsändningar till allmänheten

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 1 § 2 mom. och 4 § 1 och 2 mom. landskapslagen den 31 augusti 1993 om kabelsändningar till allmänheten (53/93) samt

fogas till 4 § ett nytt 4 mom. och till lagen nya 4a-4f §§ som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag förstås med

kabelsändning: ljud, bild eller annat meddelande som sänds med hjälp av elektromagnetiska vågor till allmänheten via ledningar,

kabelnät: anläggning för kabelsändningar,

kanal: det genom frekvensangivelse eller på annat därmed jämförligt sätt särskilt bestämda utrymme i ett kabelnät som behövs för sändning av program,

vidaresändning: samtidig och oförändrad återutsändning av sändningar,

egensändning: sändning av annat slag än vidaresändning,

program: kabelsändnings innehåll,

sändningsförbud: förbud mot egensändning,

reklam: varje form av sänt meddelande mot betalning eller liknande ersättning som är avsett att främja ett offentligt eller privat företags avsättning av en vara, en tjänst eller någon annan nytta,

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag förstås med

kabelsändning: ljud, bild eller annat meddelande som sänds med hjälp av elektromagnetiska vågor till allmänheten via ledningar,

kabelnät: anläggning för kabelsändningar,

kanal: det genom frekvensangivelse eller på annat därmed jämförligt sätt särskilt bestämda utrymme i ett kabelnät som behövs för sändning av program,

vidaresändning: samtidig och oförändrad återutsändning av sändningar,

egensändning: sändning av annat slag än vidaresändning,

program: kabelsändnings innehåll,

sändningsförbud: förbud mot egensändning,

reklam: varje form av sänt meddelande mot betalning eller liknande ersättning som är avsett att främja ett offentligt eller privat företags avsättning av en vara, en tjänst eller någon annan nytta eller sändning där tillståndshavaren genom meddelandet vill främja sin egen verksamhet,

sponsring: varje bidrag till finansiering av program, som ges i syfte att främja ett offentligt eller privat företags namn, varumärke, anseende, verksamhet eller produkter, om företaget inte är engagerat i radio- eller televisionsverksamhet eller i produktion av audiovisuella verk.

4 §

Programmets innehåll

Program vid egensändningar skall vara opartiska och sakliga och får inte vara kränkande. När den saken gäller det yrkar skall **genmåle införas eller oriktig uppgift rättas**. Program får inte utan särskilda skäl innehålla närgångna eller utdragna skildringar av grovt våld mot människor eller djur eller ensidigt inriktas på pornografi.

Kabelsändningar får innehålla reklam. Vid egensändning skall reklaminslagen sändas i block som tydligt skiljer sig från de övriga programmen utan att avbryta dessa. Vid egensändning får reklamtiden inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden, med undantag av egensändning som enbart innehåller reklam. Reklamen får inte orsaka skada hos barn. Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om reklam samt bestämmelser om sponsring.

sponsring: varje bidrag till finansiering av program, som ges i syfte att främja ett offentligt eller privat företags namn, varumärke, anseende, verksamhet eller produkter, om företaget inte är engagerat i radio- eller televisionsverksamhet eller i produktion av audiovisuella verk,

försäljningsprogram: sändning av direkta erbjudanden till allmänheten i syfte att mot betalning tillhandahålla en vara, en tjänst eller någon annan nytta.

4 §

Programmets innehåll

Program vid egensändningar skall vara opartiska och sakliga och får inte vara kränkande. Program får inte utan särskilda skäl innehålla närgångna eller utdragna skildringar av grovt våld mot människor eller djur eller ensidigt inriktas på pornografi.

Kabelsändningar får innehålla reklam och **försäljningsprogram**. Vid egensändning skall reklaminslag samt **inslag av försäljningsprogram** sändas i block som tydligt skiljer sig från de övriga programmen utan att avbryta dessa. Vid egensändning får **inslagen av reklam och försäljningsprogram** inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden, med undantag av egensändning som enbart innehåller reklam och **försäljningsprogram**. Reklamen och **försäljningsprogrammen** får inte orsaka skada hos barn. Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda närmare

bestämmelser om reklam,
försäljningsprogram och sponsring.

4a §

Genmäle

(Ny paragraf)

Den som bedriver sändningsverksamhet skall utan dröjsmål införa genmäle eller rätta oriktig uppgift i egensändning när den saken gäller det yrkar, om inte genmälet eller rättelsen

1) kan orsaka någon skada som inte står i proportion till den nytta som uppnås genom åtgärden,

2) kan anses strida mot lag eller

3) av annan orsak inte ger grundad anledning att rätta uppgiften.

En begäran om genmäle eller rättelse av uppgift skall göras inom 30 dagar från den dag då programmet sändes.

4b §

(Ny paragraf)

Program skadliga för barn

Vid egensändning får program med våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder som är skadliga för barns utveckling inte sändas okodade under sådan tid att det finns risk för att barn kan se programmen, om det inte av särskilda skäl är försvarligt.

Program med i 1 mom. angivet innehåll skall, oavsett om sändningen är kodad eller okodad, antingen föregås av en varning i ljud eller innehålla en varning som anges löpande i bild.

(Ny paragraf)

4c §

Kanaler som reserverats för försäljningsprogram

Bestämmelserna om programproduktion i 4 § 3 mom. skall inte tillämpas på televisionskanaler som reserverats för försäljningsprogram.

Reklamen i dessa kanaler får inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden.

(Ny paragraf)

4d §

Egenreklam

Bestämmelserna om programproduktion i 4 § 3 mom. skall inte tillämpas på televisionskanaler som reserverats för program där tillståndshavaren uteslutande marknadsför sina egna produkter, tjänster, program eller kanaler.

Annan än i 1 mom. angiven reklam är tillåten i sådana kanaler som avses i 1 mom. under förutsättning att tidsbegränsningarna i 4 § 2 mom. iakttas.

(Ny paragraf)

4f §

Förbud mot vidareändning

Landskapsstyrelsen kan tillfälligt förbjuda vidareändning av televisionssändning som har sitt ursprung utanför landskapet från en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) om sändningarna sker vid upprepade tillfällen och sändningarna innehåller

1) program med grovt våld eller pornografi som kan orsaka skada hos barn om sändningarna sker under

sådan tid och på sådant sätt att det finns en betydande risk för att barn kan se programmen och

2) program som uppmuntrar till hat grundat på ras, kön, religion eller nationalitet. Föreläggandet kan förenas med vite.

Närmare bestämmelser om vilken procedur som skall iakttas vid ett förläggande enligt 1 mom. kan utfärdas i landskapsförordning

4g §

Ensamrätt

(Ny paragraf)

Har den som bedriver sändningsverksamhet erhållit ensamrätt till ett evenemang som en EES-stat bestämt att skall vara av särskild samhällig betydelse får den som bedriver sändningsverksamhet inte utnyttja ensamrätten på ett sådant sätt att en väsentlig del av befolkningen i den ifrågavarande staten är förhindrad att följa evenemanget i en avgiftsfri televisionssändning i direktsändning eller, om det finns saklig grund till det, med en mindre tidsförskjutning.

Närmare bestämmelser om ensamrätten kan utfärdas i landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft

Utkast

LANDSKAPSFÖRORDNING
om ändring av landskapsförordningen om
rundradio- och kabelsändningsverksamhet

Med stöd av 2 § 5 mom. landskapslagen om rundradioverksamhet (117/93) samt 4 § 2 mom. landskapslagen om kabelsändningar till allmänheten (53/93)

ändras 1- 3§§, 3a §, 4 § 5 mom., 5 § landskapsförordningen den 25 januari 1994 om rundradio- och kabelsändningsverksamhet (8/94), av dessa paragrafer 3 § sådan den lyder i landskapsförordningen den 8 januari 1998 (3/98) och 3a § och 4 § sådana de lyder i landskapsförordningen den 2 juni 1994 (46/94) samt

fogas till 4 § ett nytt 6 mom. och till förordningen en ny 5b § som följer:

1 §

Allmänt

Denna förordning skall tillämpas på de program som avses i landskapslagen om rundradioverksamhet (117/93) och landskapslagen om kabelsändningar till allmänheten (53/93), med undantag av radiosändning som utgör omedelbar och oförändrad återutsändning av sändning som har sitt ursprung utanför landskapet samt vidare-sändning vid kabelsändning.

2 §

Reklamens och försäljningsprogrammets identifiering

Reklaminslag och försäljningsprograminslag skall avslutas och inledas med särskild bild- eller ljudsignatur som tydligt skiljer inslagen från övriga program. Av varje inslag skall klart framgå vem uppdragsgivaren är.

Sändningsblock av försäljningsprogram som sänds i en kanal som inte uteslutande är avsedd för försäljningsprogram skall avslutas och inledas med en särskild bild- eller ljudsignatur som tydligt skiljer inslagen från övriga program. I kanaler som reserverats för försäljningsprogram skall en bildsignatur alltid vara löpande.

3 §

Reklamens och försäljningsprogrammets innehåll

Reklam och försäljningsprogram i televisionssändning får inte

- a) utformas på ett sådant sätt att barns godtrogenhet eller bristande erfarenhet utnyttjas,
- b) innehålla en direkt uppmaning till barn om att övertala sina föräldrar eller andra att köpa en produkt eller tjänst,
- c) utnyttja barns speciella förtroende för föräldrar, lärare eller annan,

- d) innehålla bild på eller beskrivning av farliga situationer där barn är inblandade samt
- e) uppmuntra ett betende som är skadligt för hälsa, säkerhet och miljö.

Försäljningsprogram får inte uppmåna barn att ingå avtal om köp eller hyra av produkter och tjänster.

Med barn avses person som inte har fyllt 18 år.

All reklam samt försäljningsprogram skall utformas och presenteras så att det tydligt framgår att det är fråga om reklam eller försäljningsprogram. Reklamen skall i övrigt följa de allmänt godkända principerna inom reklambranschen.

3a §

Förbud mot reklam och försäljningsprogram

I fråga om reklam och försäljningsprogram i televisionsprogram för tobak, medicinska produkter, medicinsk behandling samt alkoholdrycker skall iakttas vad som föreskrivs i tobakslagen för landskapet Åland (52/78), läkemedelsverkets föreskrift nr 3/1997 och alkohollagen (FFS 1143/1994).

4 §

Sponsring

Televisionsprogram får inte sponsras av någon, vars huvudsakliga verksamhet är tillverkning eller försäljning av tobaksprodukter.

Om någon vars verksamhet inbegriper tillverkning eller försäljning av medicinska produkter och medicinsk behandling sponsrar televisionsprogram får denna sponsring främja sponsorns namn eller anseende, men inte särskilda medicinska produkter eller medicinska behandlingar som endast är tillgängliga efter ordination.

5 §

Bandningsskyldighet

Den som bedriver rundradio- och kabelsändningsverksamhet skall ombesörja att varje utsänt program spelas in. Inspelningen skall bevaras i minst tre månader från det att programmet sändes.

Den som bedriver rundradio- och kabelsändningsverksamhet är skyldig att utan kostnad bereda programnämnden, kabelnämnden och sakägare möjlighet att ta del av ett inspelat program.

5c §

Förbud mot vidaresändning

Innan en omedelbar och oförändrad återutsändning av en televisionssändning kan förbjudas enligt 3a § landsskapslagen om rundradioverksamhet skall det förfarande som anges i artikel 2a i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i

medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television iakttas.

Denna förordning träder i kraft

Mariehamn den

L a n t r å d

Roger Jansson

Föredragande ledamot

Bengt Häger

